

Na temelju članka 19. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine" br. 71/14, 118/14, 94/18 i 96/18, u daljnjem tekstu: Zakon) i članka 61. Statuta Centra za pružanje usluga u zajednici Mali dom (u daljnjem tekstu: Centar), ravnateljica Centra uz prethodnu suglasnost Upravnog vijeća donosi dana 11. 07. 2025. sljedeći:

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Pravilnikom o zaštiti na radu (u daljem tekstu: Pravilnik) se utvrđuje organizacija provedbe zaštite na radu te prava, obveze i odgovornosti poslodavca, Ravnatelja, Ovlaštenika, Povjernika radnika, Stručnjaka zaštite na radu i Radnika prema odredbama Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 94/18 i 96/18) i drugih posebnih propisa.

Poslodavac sustavno provodi zaštitu na radu čime se ostvaruje i unapređuje sigurnost i zaštita zdravlja na radu. Svrha zaštite na radu je sprječavanje rizika i ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, bolesti u vezi s radom te ostalih materijalnih i nematerijalnih šteta na radu i u vezi s radom. Cilj zaštite na radu je sigurno odvijanje rada, osiguranje sigurnosti i zaštite radnika i osoba na radu.

Članak 2.

Zaštita na radu obuhvaća skup pravila i postupaka kojima se štiti sigurnost i zdravlje radnika, i ostalih osoba koje se nalaze u prostoru poslodavca. Zaštita na radu se provodi obavljanjem poslova zaštite na radu te primjenom propisanih (osnovnih, posebnih i priznatih) i ugovorenih pravila te naređenih mjera i internih uputa u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 94/18 i 96/18) i provedbenim propisima. Zaštita na radu je sastavni dio organizacije rada i izvođenja radnog procesa.

Članak 3.

Odredbe ovog Pravilnika se odnose na:

- radnike (radni odnos na određeno ili neodređeno vrijeme temeljem ugovora o radu)
- druge osobe koje se po bilo kojem temelju rada nalaze u prostorima poslodavca

OBVEZE POSLODAVCA

Članak 4.

Poslodavac je dužan organizirati i provoditi zaštitu na radu u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 94/18 i 96/18) — u daljnjem tekstu ZZNR, propisima donesenim na temelju ZZNR i ostalim posebnim propisima.

Obavezu provođenja zaštite na radu kao i izvršavanju obveza iz zaštite na radu preuzimaju:

- Ravnatelj,
- Ovlaštenik poslodavca
- Stručnjak za zaštitu na radu,
- Povjerenik radnika za zaštitu na radu.
- radnici, svaki u svom djelokrugu rada.

Stručne poslove zaštite na radu dužni su obavljati radnici osposobljeni za obavljanje tih poslova u skladu sa ZZNR i odlukom poslodavca.

Obavljanje određenih poslova zaštite na radu može se ugovoriti s ovlaštenom osobom u skladu s odredbama ZZNR.

PROVOĐENJE ZAŠTITE NA RADU

Članak 5.

Provođenje zaštite na radu obuhvaća postupke i načine donošenja odluka o pravima, dužnostima, ovlaštenjima i odgovornostima u skladu s odredbama ZZNR i provedbenim propisima, tako da se svakom radniku osigura siguran rad.

Članak 6.

Pri obavljanju poslova i radnih zadataka moraju se primjenjivati pravila zaštite na radu tako da ne dođe do smrti, ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i drugih bolesti u vezi s radom te ostalih materijalnih i nematerijalnih šteta na radu i u vezi s radom.

Članak 7.

Zaštita na radu provodi se prema sljedećim načelima:

- procjenjivanje i izbjegavanje rizika
- sprečavanje rizika na njegovom izvoru
- prilagođavanje rada radnicima prema mjestu rada, izborom radne opreme i načina rada te ostalih mjera s ciljem smanjenja štetnih učinaka na zdravlje
- prilagođavanje tehničkom napretku i zamjena opasnog neopasnim ili manje opasnim
- provedba i razvoj prevencije povezivanjem tehnologije, organizacije rada, uvjeta rada, ljudskih odnosa i utjecaja radnog okoliša
- davanje prednosti skupnim mjerama zaštite na radu u odnosu na pojedinačne mjere zaštite na radu
- odgovarajuće osposobljavanje i obavješćivanje radnika
- besplatnost prevencije odnosno mjera zaštite na radu za radnike

Članak 8.

Pri obavljanju poslova i radnih zadataka primjenjuju se prvenstveno osnovna pravila zaštite na radu koja se odnose na sredstva rada (građevine namijenjene za rad s pripadajućim instalacijama, uređajima i opremom, prometna sredstva i radna oprema).

Osnovna pravila zaštite na radu sadrže zahtjeve kojima mora udovoljavati sredstvo rada kada je u uporabi, a odnose se osobito na:

- zaštitu od mehaničkih opasnosti
- zaštitu od udara električne struje
- sprječavanje nastanka požara i eksplozije
- osiguranje mehaničke otpornosti i stabilnosti građevine
- osiguranje potrebne radne površine i radnog prostora
- osiguranje potrebnih putova za prolaz, prijevoz i evakuaciju radnika i drugih osoba
- osiguranje čistoće
- osiguranje propisane temperature i vlažnosti zraka i ograničenja brzine strujanja zraka
- osiguranje propisane rasvjete

- zaštitu od buke i vibracija
- zaštitu od štetnih atmosferskih i klimatskih utjecaja
- zaštitu od fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnih djelovanja
- zaštitu od prekomjernih napora
- zaštitu od elektromagnetskog i ostalog zračenja
- osiguranje prostorija i uređaja za osobnu higijenu.

Članak 9.

Ako se primjenom osnovnih pravila zaštite na radu ne mogu ukloniti ili se mogu samo djelomično ukloniti rizici za sigurnost i zdravlje radnika, dodatno se primjenjuju posebna pravila zaštite na radu koja se odnose na radnike, način obavljanja poslova i radne postupke. Posebna pravila zaštite na radu sadrže:

- zahtjeve glede dobi, spola, završenog stručnog obrazovanja i drugih oblika osposobljavanja i usavršavanja za rad, zdravstvenog stanja, tjelesnog stanja, psihofizioloških i psihičkih sposobnosti, kojima radnici moraju udovoljavati pri obavljanju poslova s posebnim uvjetima rada
- organizacijom radnog vremena i korištenjem odmora
- načinom korištenja odgovarajuće osobne zaštitne opreme
- posebnim postupcima pri uporabi, odnosno izloženosti fizikalnim štetnostima, opasnim kemikalijama, odnosno biološkim štetnostima
- postavljanjem znakova sigurnosti kojima se daje informacija ili uputa
- uputama o radnim postupcima i načinu obavljanja poslova, posebno glede trajanja posla, obavljanja jednoličnog rada i rada po učinku u određenom vremenu (normirani rad) te izloženosti radnika drugim naporima na radu ili u vezi s radom
- postupcima s ozlijeđenim ili oboljelim radnikom do pružanja hitne medicinske pomoći, odnosno do prijema u zdravstvenu ustanovu.

Članak 10.

Ukoliko ne postoje propisana pravila zaštite na radu, primjenjuju se priznata pravila zaštite na radu.

Priznata pravila zaštite na radu podrazumijevaju norme, pravila struke ili u praksi provjerene načine, pomoću kojih se otklanjaju ili smanjuju rizici na radu i kojima se sprječava nastanak ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, bolesti u vezi s radom te ostalih štetnih posljedica za radnike.

OBVEZA IZRADE PROCJENE RIZIKA

Članak 11.

Poslodavac je obavezan izraditi procjenu rizika kojom se utvrđuje razina opasnosti, štetnosti i napora glede mogućnosti rizika za nastanak ozljede na radu, profesionalne bolesti i drugih štetnih posljedica po sigurnost i zdravlje radnika i osoba na koje se odnosi ovaj pravilnik. Procjena rizika provodi se za sve poslove i mjesta rada na kojima se poslovi obavljaju. Poslodavac je obavezan imati procjenu rizika izrađenu u pisanom ili elektronskom obliku koja odgovara postojećim opasnostima, štetnostima i naporima na radu i u vezi s radom i koja je dostupna radniku na mjestu rada.

Članak 12.

Pri izradi procjene rizika sudjeluju radnici odnosno njihovi predstavnici, ovlaštenici i stručnjaci zaštite na radu. O procjeni rizika te izmjenama i dopunama procjene rizika raspravlja Odbor za zaštitu na radu koji prihvaća procjenu rizika ili predlaže izmjene i ispravke.

OBVEZE POSLODAVCA

Članak 13.

Za organiziranje i provedbu zaštite na radu odgovoran je Poslodavac i ovlaštenici Poslodavca za zaštitu na radu. Sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu, podzakonskim propisima i ovom Pravilniku, Ravnatelj je odgovorna osoba Poslodavca za zaštitu na radu.

Obaveze poslodavca za organiziranje i provođenje zaštite na radu su:

- donosi opće akte iz zaštite na radu;
- prati izvršenje plana i programa mjera zaštite na radu;
- donosi odluku o izradi Procjene rizika;
- donosi odluke o provedbi odredaba ovog Pravilnika i drugih propisa iz zaštite na radu;
- osigurava i ulaže financijska sredstva za potrebe provođenja zaštite na radu;
- ugovara usluge sa službom medicine rada radi osiguranja i ostvarivanja liječničke i specifične zdravstvene zaštite;
- planira zaštitu na radu s ciljem međusobnog povezivanja sredstava rada, organizacije rada, uvjeta rada, ljudskih odnosa i utjecaja okoliša na mjesto rada;
- donosi odluke o zaštiti nepušača, zabrani uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti;
- donosi odluke o provođenju osposobljavanja i obavješćivanja radnika iz zaštite na radu vodeći računa da osigura potreban broj radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje i pružanje prve pomoći;
- inspektoru rada, na njegov zahtjev, dužan je dati obavještenja i podatke koji su potrebni u obavljanju nadzora, te provoditi naloge istoga;
- na sastanku odbora zaštite na radu povjerenika radnika za zaštitu na radu izvještava o rizicima po sigurnost i zdravlje, te mjerama koje su poduzete i koje će se poduzeti radi unapređivanja sigurnosti i zaštite zdravlja, a posebno nakon smrtne, skupne i teške ozljede na radu, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti, kao i nalaza nadležnog tijela kojim je utvrđen nedostatak u primjeni pravila zaštite na radu.

OBVEZE OVLAŠTENIKA

Članak 14.

Ravnatelj provođenje zaštite na radu prenosi na ovlaštenika zaštite na radu.

Ovlaštenik za zaštitu na radu u okviru svojeg djelokruga rada obavlja sljedeće poslove:

- organizirati rad sukladno načelima zaštite na radu,
- osigurati ispravna sredstva rada,
- osigurati rad u propisanim uvjetima radnog okoliša ili radnicima dati na raspolaganje odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu,
- osigurati preglede i ispitivanja sredstava rada i radnog okoliša,
- osposobiti radnike za rad na siguran način i obavijestiti ih o svim opasnostima i štetnostima radnog mjesta,
- osigurati da se radniku u procesu osposobljavanja za rad na siguran način osigura rad pod nadzorom koji ne smije biti dulji od zakonski propisanog,
- osigurati provedbu periodičkih zdravstvenih pregleda radnika,

- posjedovati informacije o osposobljenosti i zdravstvenom stanju radnika, o ispravnosti sredstava rada, o provedenom ispitivanju u radnom okolišu, i o procjeni rizika,
- osigurati da se na radna mjesta s posebnim uvjetima rada ne raspoređi radnik za kojeg nije utvrđeno da zadovoljava tražene posebne uvjete ili radnik za kojeg je utvrđeno da ne zadovoljava tražene posebne uvjete,
- osigurati da maloljetni radnici, trudne radnice, radnice koje su nedavno rodile, radnice koje doje, radnici oboljeli od profesionalnih bolesti te radnici kod kojih je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili postoji neposredni rizik od smanjenja radne sposobnosti ne rade na poslovima koji mogu na njih štetno utjecati,
- osigurati i kontrolirati da radnici rade sukladno pravilima zaštite na radu, propisima, uputama proizvođača sredstava rada, osobne zaštitne opreme i opasnih kemikalija,
- zabraniti rad radnicima ako ga obavljaju suprotno pravilima zaštite na radu,
- poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo da pristup područjima s posebnim opasnostima imaju samo radnici koji su dobili odgovarajuće upute i zaštitnu opremu,
- osigurati postojanje i ispravnost zaštitne naprave i zaštitnog uređaja,
- osigurati dostupnost pisane radne upute za siguran rad,
- osigurati postavljanje znakova sigurnosti,
- osigurati dostupnost, ispravnost i pravilno korištenje osobne zaštitne opreme,
- isključiti iz upotrebe neispravno sredstvo rada i osobnu zaštitnu opremu,
- osigurati da za vrijeme rada radnici ne konzumiraju alkoholna pića i druga sredstva ovisnosti te da ne rade pod utjecajem istih, a u slučaju opravdane sumnje odmah tražiti da se provede testiranje radnika,
- radnika pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti, udaljiti s mjesta rada,
- osigurati da radnici poštuju odredbe o zaštiti nepušača (zabrani pušenja),
- obavijestiti nadređenog rukovoditelja o nepravilnostima vezanim za zaštitu na radu, za čije otklanjanje nemaju resurse, a koje mogu utjecati na zdravlje i sigurnost radnika i opreme,
- provoditi druge mjere zaštite na radu koje spadaju u njegov djelokrug rada prema Zakonu o zaštiti na radu, Pravilniku o zaštiti na radu i ostalim zakonskim, pod zakonskim i internim aktima.

ODBOR ZAŠTITE NA NA RADU

Članak 15.

Poslodavac zapošljava više od 50 radnika i shodno tome je osnovan Odbor zaštite na radu (u daljnjem tekstu: odbor) kao savjetodavno tijelo poslodavca za unapređivanje zaštite na radu.

Predsjednik odbora — ovlaštenik

- Pomoćnik ravnatelja

Članovi odbora:

- Stručnjak zaštite na radu,
- Specijalist medicine rada izabran u skladu s posebnim propisom
- Povjerenik radnika za zaštitu na radu.

O imenovanju članova odbora Ravnatelj donosi pisanu odluku.

Radi rješavanja specifičnih problema zaštite na radu Ravnatelj će u rad odbora po potrebi uključiti i druge stručnjake za pojedina područja. Odbor se sastaje najmanje jedanput u šest mjeseci i o svojem radu vodi zapisnik.

Predsjednik odbora - ovlaštenik je obavezan sazvati sjednicu odbora u roku od dva radna dana i obavijestiti nadležnog inspektora, koji može prisustvovati sjednici, u slučaju:

- smrtne ozljede nastale u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad,
- ozljede nastale u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad zbog koje je radniku ili osobi na radu pružena hitna medicinska pomoć i zbog koje je ozlijeđena osoba zadržana na liječenju u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi ili dnevnoj bolnici,
- utvrđenog slučaja profesionalne bolesti,
- nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu.

Ako predsjednik odbora - ovlaštenik, sjednicu odbora ne sazove u rokovima iz točke 1 i 2 sjednicu odbora ima pravo sazvati povjerenik radnika za zaštitu na radu.

Sa svrhom stalnog unapređivanja zaštite na radu, odbor planira i nadzire

- primjenu pravila zaštite na radu kod poslodavca
- organizaciju obavljanja poslova zaštite na radu
- obavještavanje i osposobljavanje u vezi sa zaštitom na radu
- prevencija rizika na radu i u vezi s radom te njezine učinke na zdravlje i sigurnost radnika.

OBVEZE STRUČNJAKA ZA ZAŠTITU NA RADU

Članak 16.

U području zaštite na radu, stručnjak za zaštitu na radu ima sljedeće obveze:

- stručna pomoć poslodavcu, njegovim ovlaštenicima, te radnicima i njihovim povjerenicima za zaštitu na radu u provedbi i unapređivanju zaštite na radu;
- unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu;
- praćenje i analiza podataka u svezi s ozljedama na radu i profesionalnim bolestima te izrada godišnjeg izvješća za potrebe poslodavca;
- u slučaju ozljede na radu obavlja uviđaj i sastavlja zapisnik i/ili izvješće
- suradnja s tijelima inspekcije rada te ovlaštenim ustanovama i trgovačkim društvima koji se bave poslovima zaštite na radu;
- organizacija osposobljavanja radnika za rad na siguran način i provedba teoretskog djela osposobljavanja te provjere osposobljenosti;
- osposobljavanje povjerenika radnika za zaštitu na radu i pomaganje u njihovom radu;
- suradnja s poslodavcem i izvođačima radova prilikom izgradnje i rekonstrukcije građevina namijenjenih za rad, nabave radne opreme te osobne zaštitne opreme;
- suradnja sa specijalistima medicine rada;
- pratiti stanje zaštite na radu i na temelju toga predlagati poslodavcu mjere za poboljšanje stanja;
- nadzirati rad radnika u pridržavanju odredbama Zakona, propisa donesenih temeljem istoga, uputa proizvođača radne opreme i ovog Pravilnika te u korištenju osobne zaštitne opreme;
- u suradnji s poslodavcem i njegovim ovlaštenicima zabraniti daljnju uporabu radne opreme, ako ista nema odgovarajuće naprave ili je na drugi način neispravna;
- u suradnji s ovlaštenicima raditi na izradi uputa za rad na siguran način za pojedina radna mjesta i programe osposobljavanja za rad na siguran način;
- provoditi obavještavanje iz zaštite na radu;
- radnicima davati odgovarajuće obavijesti i pisane upute koje se odnose na rizike po sigurnost i zdravlje u svezi s poslovima koje obavljaju. Navedene obavijesti može se dati i usmeno u iznimnim situacijama kada prijeti iznenadna neposredna opasnost po život i zdravlje;
- sudjelovanje u radu odbora za zaštitu na radu;
- voditi zakonom propisne evidencije iz oblasti zaštite na radu;
- organizirati sva ispitivanja iz djelokruga zaštite na radu i zaštite od požara i o tome voditi evidencije;
- provoditi i druge mjere zaštite na radu po nalogu Ravnatelja.

POVJERENIK RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU

Članak 17.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu djeluje u interesu radnika na području zaštite na radu te prati primjenu propisa i naređenih mjera zaštite.

Postupak izbora i opoziva povjerenika uređuje se u skladu s odredbama Zakona o radu kojim se uređuje pitanje izbora radničkog vijeća.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu ima sljedeća prava i obveze .

- podnositi Ravnatelju prijedloge vezane uz donošenje odluka iz zaštite na radu,
- zahtijevati od Ravnatelja da poduzme odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja i otklanjanja rizika,
- podnositi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu,
- sudjelovati s Ravnateljom, odnosno njegovim ovlaštenicima u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih kemikalija i bioloških štetnosti u radni i proizvodni proces te poticati Ravnatelja i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu,
- biti obaviješten o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na zaštitu na radu,
- obaviti uvid i koristiti dokumentaciju iz zaštite na radu,
- primati primjedbe radnika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih prenositi Ravnatelju i ovlaštenicima,
- izvijestiti nadležnog inspektora rada i specijalista medicine rada o svojim zapažanjima, odnosno zapažanjima radnika
- prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor,
- pozvati nadležnog inspektora rada, kada ocijene da su ugroženi život i zdravlje radnika, a poslodavac propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu,
- osposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika radnika za zaštitu na radu,
- stalno proširivati i unapređivati znanje te pratiti i prikupljati obavijesti od važnosti za svoj rad,
- staviti prigovor na inspekcijski nalaz,
- svojim djelovanjem poticati radnike na provedbu zaštite na radu,
- obavještavati radnike o provedbi zaštite na radu.

PRAVA I OBVEZE RADNIKA

Članak 18.

Svaki radnik u vezi zaštite na radu ima sljedeća prava i obveze:

- da mu se prije stupanja na rad omogući upoznavanje sa sadržajem poslova na kojima treba raditi, o opasnostima na tim poslovima i pravilima zaštite na radu;
- na osposobljavanje za siguran rad prigodom stupanja na rad, kod promjene tehnološkog procesa i rasporeda na druge poslove;
- da mu se na prikladan način učine dostupnim propisi iz zaštite na radu;
- uputiti se na prethodni posebni zdravstveni pregled, ako se raspoređuje na radno mjesto s posebnim uvjetima rada te na redovite preglede u utvrđenim rokovima;
- na pravilno korištenje sredstava rada i osobne zaštitne opreme koja su ispravna i izrađena u skladu s pravilima zaštite na radu;
- raditi u radnom okolišu koji je u skladu s propisima o zaštiti na radu i u kojem su opasnosti i štetnosti u granicama maksimalno dopuštenih koncentracija;
- prijaviti odmah voditelju poslova ili ovlaštenika svaku okolnost koja bi mogla utjecati na siguran rad (nedostatke na osobnoj zaštitnoj opremi, kvarove na sredstvima rada, osobne zdravstvene nedostatke, manjkavosti u organizaciji i tehnologiji rada i sl.);

- odbiti rad ako na mjestu rada nisu osigurane mjere zaštite, pa mu zbog toga neposredno prijeti rizik za život i zdravlje, a prije toga je od odgovornih osoba tražio otklanjanje nedostataka;
- pridržavati se odredbi zakona, podzakonskih propisa, pravila zaštite na radu i naputaka voditelja poslova;
- dok se ne utvrdi da je osposobljen za rad na siguran način, u svemu postupati po uputama osobe pod čijim nadzorom obavlja poslove na koje je raspoređen;
- prije rasporeda i tijekom obavljanja poslova s posebnim uvjetima rada, radnik je dužan obavijestiti liječnika o bolesti ili drugoj okolnosti koja ga onemogućuje ili ometa u izvršavanju povjerenih poslova ili ugrožava sigurnost i zdravlje drugih osoba;
- radne postupke izvoditi dužnom pažnjom sukladno pravilima zaštite na radu, uputama proizvođača sredstava rada, osobne zaštitne opreme i radnih tvari te prema uputama i nalogima rukovoditelja;
- prije početka rada pregledati mjesto rada, stanje radne opreme, eventualno uočene nedostatke odmah ukloniti, a o nedostacima koje ne može sam ukloniti ili za to nije osposobljen/ovlašten, izvijestiti bez odlaganja voditelja poslova ili ovlaštenika;
- nakon prestanka rada, radni prostor ostaviti uredan i čist, u takvom stanju da ne ugrožava sigurnost ljudi i imovine;
- da ne uzima alkoholna pića i druga sredstva ovisnosti prije i tijekom rada i da ih ne unosi u radne, pomoćne prostorije i prostore i mjesta rada;
- da na zahtjev voditelja poslova ili ovlaštenika omogući provjeru da li je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti;
- napustiti radno mjesto na zahtjev voditelja poslova ili ovlaštenika kada je zbog povrede obveza iz zaštite na radu to obavezno;
- prijaviti voditelju poslova ili ovlašteniku ili stručnjaku zaštite na radu ili povjereniku radnika svaku ozljedu i nezgodu s opisom okolnosti koje su joj prethodile;
- sudjelovati u organiziranim vježbama evakuacije i spašavanja, a u slučaju nastupa iznenadnog događaja u svemu postupati po uputama osobe određene za provođenje evakuacije i spašavanja;
- pridržavati se zabrane pušenja u prostorijama i prostoru i na mjestima rada,
- izvršavati i sve druge odluke i naloge voditelja poslova i/ili ovlaštenika.

ODGOVORNOST RADNIKA

Članak 19.

Radnici su odgovorni Ravnatelju i Voditeljima poslova ako krše ili se na drugi način ne pridržavaju odredaba propisa iz zaštite na radu i ovog Pravilnika.

Postupak za utvrđivanje odgovornosti radnika iz zaštite na radu, vođenje postupka i izricanje mjera se provodi u skladu s odredbama Zakona o radu, Pravilnika o radu i drugih akata Poslodavca.

Tešku povredu obveza iz zaštite na radu čini radnik ako:

- na zahtjev voditelja poslova ili ovlaštenika ne prekine rad i ne napusti radno mjesto;
- odbije pristupiti provjeri da li je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti;
- odbije pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti, a radi na poslovima s posebnim uvjetima rada;
- ne koristi osobnu zaštitnu opremu ili ju koristi protivno namjeni;
- ne obavijesti liječnika o bolestima ili drugim okolnostima koje ga mogu onemogućiti ili omesti u izvršavanju radnih obveza ili mogu ugroziti sigurnost i zdravlje drugih osoba;
- voditelju poslova ili ovlašteniku ne prijavi sve okolnosti koje su prethodile nastanku ozljede na radu;
- prilikom rada ne poštuje upute za rad, upute za korištenje sredstava rada i za izvođenje radnog postupka;
- ne izvršava odluke poslodavca, odnosno ovlaštenika, ako zbog toga mogu nastati teže posljedice po radnike, ili imovinu;
- puši u radnim i pomoćnim prostorijama.

ZAŠTITA RADNIKA AKO IM NISU OSIGURANI UVJETI ZA SIGURAN RAD

Članak 20.

Radnik koji smatra da mu pri obavljanju poslova na koje je raspoređen nisu osigurani uvjeti za siguran rad može zahtijevati da se primjene odgovarajuće mjere zaštite.

Za osiguranje uvjeta za siguran rad, radnik se može obratiti Povjereniku radnika za zaštitu na radu, i/ili ovlašteniku.

O zahtjevu radnika se odlučuje prema odredbama Zakona o radu, Pravilnika o radu i ovog Pravilnika.

Članak 21 .

Radnik ima pravo odbiti raditi i napustiti mjesto rada ako mu neposredno prijeti rizik za život i zdravlje, sve dok poslodavac ne poduzme korektivne mjere zaštite na radu.

O odbijanju rada dužan je odmah obavijestiti Ravnatelja ili njegovog ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu i povjerenika radnika za zaštitu na radu.

U slučaju iz stavka 2. ovog članka Ravnatelj, njegov ovlaštenik, odnosno radnik ili povjerenik radnika za zaštitu na radu obvezni su bez odgađanja izvijestiti nadležnog inspektora.

Za vrijeme dok ne radi zbog izbjegavanja izloženosti izravnom i ozbiljnom riziku za život i zdravlje, radnik ima pravo na plaću i druga prava iz radnog odnosa u skladu s općim propisima o radu.

OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Članak 22.

Pod osposobljavanjem za rad na siguran način podrazumijeva se organizirana aktivnost, kojom radnici stječu znanja i vještine za obavljanje povjerenih poslova bez ugrožavanja vlastitog života i zdravlja te zdravlja i života drugih radnika.

Svaki radnik je dužan savladati obrazovne sadržaje iz zaštite na radu utvrđene za njegovo radno mjesto, a na temelju utvrđenih vrsta i opsega opasnosti i ne može započeti samostalnim radom dok te sadržaje nije savladao.

Radnicima dok još nisu osposobljeni za samostalan rad na siguran način, mora se osigurati rad pod nadzorom radnika osposobljenih za rad na siguran način, ali ne dulje od 60 dana.

Osposobljavanje radnika provodi se prema programu osposobljavanja koji se mora temeljiti na procjeni rizika i mora obuhvaćati sve opasnosti, štetnosti i napore utvrđene procjenom rizika te načine otklanjanja istih na mjestima rada.

Poslodavac može izrađivati programe osposobljavanja i provoditi osposobljavanje ili osposobljavanje može povjeriti osobi ovlaštenoj za osposobljavanje radnika.

OBAVJEŠTAVANJE I SAVJETOVANJE IZ ZAŠTITE NA RADU

Članak 23.

Poslodavac je obavezan obavještavati i savjetovati se s radnicima, odnosno njihovim predstavnicima o pitanjima zaštite na radu.

Voditelj poslova ili ovlaštenik je dužan radnicima davati odgovarajuće pisane obavijesti, a po potrebi i upute koje se odnose na opasnosti i štetnosti po sigurnost i zdravlje. U izuzetnim situacijama kada prijeti neposredna opasnost po život i zdravlje, obavijest se može dati i usmeno.

Članak 24.

Voditelj poslova, odnosno ovlaštenik je odgovoran da se na mjestima rada istaknu pisane upute o radnom okolišu, sredstvima rada, opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, opasnostima na radu, izvorima fizikalnih štetnosti i drugim rizicima na radu i u vezi s radom, u skladu s procjenom rizika.

Voditelj poslova, odnosno ovlaštenik je odgovoran da se pisanim putem osigura provedba radnog postupka u skladu s pravilima zaštite na radu te je obavezan radnicima dati upute u vezi svih rizika i promjena koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika.

Članak 25.

Voditelj poslova, odnosno ovlaštenik je obavezan osigurati da pristup mjestima rada na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu čija obvezna uporaba proizlazi iz Procjene rizika.

Članak 26.

Ravnatelj je obavezan, unaprijed i pravodobno, savjetovati se s povjerenikom radnika za zaštitu na radu o:

- zapošljavanju stručnjaka zaštite na radu i poslovima koje će obavljati,
- povjeravanju provođenja zaštite na radu ovlaštenoj osobi i poslovima koje će obavljati,
- izradi procjene rizika te izmjenama, odnosno dopunama procjene rizika,
- izboru radnika za pružanje prve pomoći i radnika za provođenje mjera zaštite od požara, evakuacije i spašavanja,
- zaštiti i prevenciji od rizika na radu te sprječavanju i smanjivanju rizika,
- sprječavanju nezgoda, ozljeda na radu i profesionalnih bolesti,
- promjenama u procesu rada i tehnologiji,
- planiranju i provođenju osposobljavanja iz zaštite na radu,
- poboljšanju uvjeta rada te planiranju i uvođenju novih tehnologija,
- utjecaju radnih uvjeta i radnog okoliša na sigurnost i zdravlje radnika,
- izboru sredstava rada i osobne zaštitne opreme,
- izloženosti radnika jednoličnom radu, radu s nametnutim ritmom, radu po učinku u određenom vremenu (normirani rad) te ostalim naporima.

POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA

Članak 27.

Poslovi s posebnim uvjetima rada su poslovi koje mogu obavljati samo radnici koji osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa ispunjavaju i propisane posebne uvjete utvrđene Pravilnikom o poslovima s posebnim uvjetima rada i Procjenom rizika (i njenim dopunama i izmjenama), a odnose se na dob, stručnu spremu, zdravstveno stanje, odnosno psihičku sposobnost.

Članak 28.

Na radno mjesto s posebnim uvjetima rada se može rasporediti samo osoba za koju je prethodno na propisani način utvrđeno da udovoljava postavljenim uvjetima te na tom radnom mjestu smije raditi samo dok ispunjava te uvjete.

Osobu s kojom namjerava sklopiti ugovor o radu za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, poslodavac upućuje na pregled specijalisti medicine rada, uputnicom koja sadrži podatke o naravi ili vrsti poslova i drugim okolnostima od utjecaja na ocjenu njezine sposobnosti za obavljanje tih poslova i mogućeg utjecaja štetnosti s mjesta rada na zdravlje radnika.

Članak 29.

Radnik ispunjava zdravstvene uvjete za rad na radnom mjestu s posebnim uvjetima rada, ako to dokazuje važećom ispravom medicine rada.

Voditelj poslova ne smije dozvoliti radniku da obavlja poslove s posebnim uvjetima rada ako ga ponovno ne uputi na pregled u roku u kojem je to bio obavezan učiniti ili ako radnik odbije pristupiti pregledu na koji je upućen.

Nakon proteka roka utvrđenog pozitivnim propisima o poslovima s posebnim uvjetima rada ili kada to ocjeni liječnik medicine rada, Voditelji će uputiti radnika na ponovni pregled. Ako se na zdravstvenom pregledu utvrdi da radnik više ne ispunjava uvjete za rad na radnom mjestu s posebnim uvjetima rada, bit će raspoređen na drugo radno mjesto u skladu s njegovima sposobnostima, a sve prema odredbama i proceduri posebnih zakona i propisa koji uređuju to područje. Isprave o zdravstvenim pregledima radnika te evidenciju o rokovima ponovnih pregleda vodi stručnjak zaštite na radu.

GRAĐEVINE NAMIJENJENE ZA RAD

Članak 30.

Građevine namijenjene za rad treba održavati u stanju koje ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika, a pripadajuće instalacije ispitivati u rokovima utvrđenim tehničkim propisima.

Ako na građevinama namijenjenim za rad nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika, treba odmah prestati sa radom i pokrenuti postupak vraćanja u prvobitno/ispravno stanje.

KORIŠTENJE SREDSTAVA RADA I OSOBNE ZAŠTITNE OPREME

Članak 31.

Pod sredstvima za rad podrazumijevaju se građevine namijenjene za rad s pripadajućim instalacijama, uređajima i opremom, prometna sredstva i radna oprema.

Izvođenje procesa rada treba osigurati u skladu s pravilima zaštite na radu, tako da se poslovi odnosno radni zadaci obavljaju na način kojim se osigurava siguran rad radnika i da se sredstva rada i osobna zaštitna oprema koristi samo za njihovu namjenu te da ih koriste samo osobe kojima su povjerena.

Voditelj poslova, odnosno ovlaštenik je obavezan osigurati da su mjesta rada koja se koriste u svakom trenutku sigurna, održavana, prilagođena za rad i u ispravnom stanju, u skladu s pravilima zaštite na radu.

Voditelj poslova, odnosno ovlaštenik je obavezan osigurati da sredstva rada i osobna zaštitna oprema u uporabi budu u svakom trenutku sigurna, održavana, prilagođena za rad i u ispravnom stanju te da se koriste u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača tako da u vrijeme rada ne ugrožavaju radnike.

Članak 32.

Sva sredstva rada i osobna zaštitna oprema koja se koristi trebaju biti redovito pregledavani radi utvrđivanja da li su na njima primijenjeni propisi zaštite na radu i da li zbog promjena nastalih tijekom uporabe ugrožavaju sigurnost i zdravlje radnika.

Sva sredstva rada se pregledavaju svakodnevno prije početka rada i tijekom rada na njima te povremeno.

Ispravnost sredstva rada i nastale promjene tijekom rada svakodnevno nadzire sam radnik koji njima rukuje.

O svakoj neispravnosti i ustanovljenoj promjeni na sredstvu rada radnik je dužan izvijestiti voditelja poslova ili ovlaštenika, ~~ili~~ i stručnjaka zaštite na radu.

Voditelj poslova, odnosno ovlaštenik ne smije dopustiti uporabu sredstva rada ako se utvrdi da su na njemu nastupile promjene zbog kojih je ugrožena sigurnost i zdravlje radnika.

Voditelj poslova ili ovlaštenik je obavezan isključiti iz uporabe sredstva rada i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika.

Voditelj poslova ili ovlaštenik, dužan je poduzeti odgovarajuće mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

Nakon otklanjanja opasnosti Voditelj poslova - ovlaštenik može dozvoliti uporabu sredstva rada.

Članak 33.

Poslodavac može koristiti nadzorne uređaje kao sredstvo zaštite na radu sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu.

Zabranjeno je postavljanje nadzornih uređaja u prostorijama za osobnu higijenu i presvlačenje radnika. Ako nadzorni uređaji čitavo radno vrijeme prate sve pokrete radnika tijekom obavljanja poslova, odnosno ako su nadzorni uređaji postavljeni tako da su radnici čitavo vrijeme tijekom rada u vidnom polju nadzornih uređaja, poslodavac smije koristiti nadzorne uređaje isključivo na temelju prethodne suglasnosti radnika i povjerenika radnika.

Poslodavac je obavezan prilikom zapošljavanja obavijestiti radnika da će biti nadziran audio, odnosno video uređajima.

Članak 34.

Preglede, odnosno ispitivanja i popravke sredstava rada mogu obavljati samo ovlašteni serviseri i ovlaštena trgovačka društva.

Članak 35.

Stručnjak zaštite na radu zadužen je za organizaciju svih ispitivanja propisanih Zakonom o zaštiti na radu i Zakonom o zaštiti od požara. Za poslove održavanja, servisiranja i otklanjanja tehničkih nedostataka nadležna je tehnička struka poslodavca, odnosno domar. Ovisno o zahtjevnosti domar može otkloniti nedostatak sam ili uz angažiranje vanjskog izvođača.

Članak 36.

Kada nije moguće pravilima zaštite na sredstvima rada ili organizacijskim mjerama otkloniti ili u dovoljnoj mjeri ograničiti opasnost po sigurnost i zdravlje radnika, potrebno je osigurati odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu i voditi računa da ju radnici pri obavljanju poslova i koriste.

Sredstva za rad i osobna zaštitna oprema moraju biti izrađeni u skladu s propisima zaštite na radu i u svakom trenutku moraju biti ispravni a ako nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika, treba ih isključiti iz uporabe.

Pod osobnom zaštitnom opremom se podrazumijevaju sredstva i oprema koju radnici koriste tijekom rada na mjestu rada radi osobne zaštite organizma i dijelova tijela od ozljeda i oboljenja koja mogu biti rezultat utjecaja sredstava rada ili radnog okoliša, a čiji se štetni utjecaji ne mogu otkloniti na drugi način.

Osobna zaštitna oprema za pojedino mjesto rada se utvrđuju na temelju analize radnih mjesta i radnih postupaka glede razine opasnosti.

Popis poslova na kojima se radnik koristi osobnom zaštitnom opremom se nalazi u Procjeni rizika (i njenim izmjenama i dopunama)

Voditelji poslova - ovlaštenici dužni su osigurati za radnike čijim radom rukovode potrebna osobna zaštitna sredstva u dostatnim količinama, ovisno o rizicima i opasnostima na mjestu rada.

Pri nabavi osobnih zaštitnih sredstava dobavljač je dužan dostaviti sve potrebne ateste za nabavljenu opremu.

Članak 37.

O izdanoj osobnoj zaštitnoj opremi Radnik koji je zadužen za nabavu i izdavanje vodi evidenciju koja sadržava:

- ime i prezime radnika
- naziv radnog mjesta (poslova) na koje je raspoređen,
- vrsta i količina osobne zaštitne opreme s kojima je zadužen,
- datum zaduženja i razduženja
- potpis radnika.

Članak 38.

Radnik je dužan koristiti osobnu zaštitnu opremu koju je zadužio u skladu s njezinom namjenom i prema uputama proizvođača. Osobna zaštitna oprema se povlači iz uporabe kada se njezina zaštitna funkcija umanjuje u toj mjeri da ne osigurava namjensku zaštitu.

RADNA OPREMA

Članak 39.

Radna oprema se na propisani način treba ispitivati u sljedećim slučajevima:

- prije početka korištenja na novom mjestu rada, ako je radna oprema premještena s jednog mjesta na drugo pa je zbog toga rastavljena i ponovno sastavljena
- u slučaju iznimnih okolnosti koje ugrožavaju sigurnost djelovanja radne opreme (promjena načina rada, oštećenja radne opreme, nedostaci na radnoj opremi, ozljede radnika na radnoj opremi)
- na temelju rješenja inspektora rada
- u rokovima koje je u uputama za uporabu i održavanje odredio proizvođač radne opreme, ili u roku koji je utvrđen posebnim propisom ili
- periodički u rokovima koji ne mogu biti duži od tri godine.

Propisana ispitivanja radne opreme povjereno je po ugovoru ovlaštenoj pravnoj osobi - ovlaštenom trgovačkom društvu za zaštitu na radu koja će ovisno o rezultatima izdati odgovarajuće isprave. Evidenciju o ispravama i o rokovima za ponovno ispitivanje te organizaciju ispitivanja radne opreme vodi stručnjak zaštite na radu.

Kada se ispitivanjem utvrde nedostaci, ovlaštenik je dužan organizirati otklanjanje utvrđenih nedostataka, a zatim ponoviti ispitivanje predmetne radne opreme.

RADNI OKOLIŠ

Članak 40.

Ispitivanja radnog okoliša se provode radi utvrđivanja da li radni okoliš odgovara uvjetima utvrđenim pravilima zaštite na radu.

Obveza ispitivati radni okoliš na mjestu rada u sljedećim slučajevima:

- kada radni postupak utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka
- kada je pri radu potrebno osigurati odgovarajuću razinu osvijetljenosti
- kada u radnom postupku nastaje buka ili vibracije
- kada u radnom postupku nastaju plinovi, pare, prašine ili aerosoli
- kada je moguća prisutnost bioloških štetnosti (agensa) korištenih pri radu izvan primarne fizičke izolacije.

Članak 41.

Ispitivanja obavlja ovlaštena pravna osoba i to:

- odmah nakon što su nastali uvjeti, odnosno promjene zbog kojih je ispitivanje obvezno
- na temelju rješenja inspektora rada ili
- periodički u rokovima koji ne mogu biti duži od tri godine, ako posebnim propisom nije drukčije određeno.

O rezultatima ispitivanja pravna osoba – ovlašteno trgovačko društvo za zaštitu na radu izdaje odgovarajuće isprave.

Isprave i evidencije o obavljenim ispitivanjima i rokovima za ponovna ispitivanja vodi ~~ovlaštenik~~ i stručnjak zaštite na radu.

Kada se ispitivanjem radnog okoliša utvrde nedostaci, ovlaštenik je dužan organizirati otklanjanje utvrđenih nedostataka, a zatim ponoviti ispitivanje predmetnog čimbenika radnog okoliša.

RADNE TVARI I OPASNE KEMIČALIJE NA RADU

Članak 42.

Opasne kemikalije su tvari, smjese i pripravci u skladu s posebnim propisom.

Opasne kemikalije smiju se koristiti samo ako nije moguće iste radne rezultate postići primjenom bezopasnih tvari.

Pri radu s opasnim kemikalijama (koje su štetne po zdravlje, eksplozivne i zapaljive) treba primijeniti sva pravila zaštite na radu u skladu s propisima i uputama proizvođača te osigurati da su u svakom trenutku označene na propisani način.

Ukoliko nije moguće spriječiti oslobađanje opasnih plinova, para, prašina i aerosola treba ih odvoditi s mjesta nastanka na način da se pri tome ne onečišćuje radni i životni okoliš.

Ukoliko nije moguće odvoditi opasne plinove, pare, prašine i aerosole s mjesta nastanka, potrebno je na najmanju moguću mjeru treba ograničiti:

- količinu opasne kemikalije na radnom mjestu;
- broj radnika koji su izloženi štetnom djelovanju opasnih kemikalija;
- vrijeme izlaganja radnika opasnim kemikalijama.

Ukoliko ovim mjerama nije moguće postići odgovarajuću zaštitu, radnici pri radu s opasnim radnim tvarima moraju koristiti propisanu osobnu zaštitnu opremu.

Dobavljač kemikalija dužan je pri isporuci istih dostaviti sigurnosno-tehnički list (STL), te plan korištenja istih.

ZAŠTITA POSEBNO OSJETLJIVIH SKUPINA RADNIKA

Članak 43.

Posebno osjetljive skupine radnika kojima je poslodavac obavezan osigurati posebnu zaštitu na radu su maloljetni radnici, trudne radnice, radnice koje su nedavno rodile, radnice koje doje, radnici oboljeli od profesionalne bolesti te radnici kod kojih je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili postoji neposredni rizik od smanjenja radne sposobnosti.

Radi provedbe posebne zaštite na radu, Poslodavac je obavezan u Procjeni rizika (i njenim izmjenama i dopunama) naznačiti poslove koji su potencijalno rizični za posebno osjetljive skupine radnika. Poslodavac je obavezan osigurati posebnu zaštitu na radu maloljetniku radi očuvanja njegovog nesmetanog duševnog i tjelesnog razvoja.

Članak 44.

Radnici mlađi od 18 godina se ne smiju raspoređivati na radna mjesta s posebnim uvjetima rada, ne može se odrediti rad duži od punog radnog vremena i rad noću, osim u slučajevima utvrđenim u Zakonu o radu.

Članak 45.

Poslodavac je obavezan provoditi posebnu zaštitu na radu trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i radnica koje doje, radi zaštite od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva i oporavak od trudnoće i poroda.

Takvim radnicama Poslodavac je obavezna prilagoditi uvjete i organizaciju radnog vremena te osigurati mogućnost obavljanja drugih odgovarajućih poslova, odnosno rad na drugom mjestu rada, što ne smije imati za posljedicu smanjenje plaće.

Članak 46.

Poslodavac je obavezan provoditi posebnu zaštitu na radu za radnike kod kojih je utvrđeno oboljenje od profesionalne bolesti, kojima je nadležno tijelo za vještačenje prema posebnom propisu utvrdilo smanjenu i preostalu radnu sposobnost ili su izloženi neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti, radi sprječavanja daljnjeg oštećenja zdravlja i umanjenja preostale radne sposobnosti.

Pravo na posebnu zaštitu na radu ostvaruje radnik za kojeg je specijalist medicine rada utvrdio da je trajno nesposoban raditi na poslovima s posebnim uvjetima rada, kada je štetnost ili napor na mjestu rada uzrok oštećenju zdravlja.

Takvim radnicima ovog članka Poslodavac je obavezan prilagoditi uvjete i organizaciju radnog vremena te osigurati mogućnost obavljanja drugih odgovarajućih poslova (odnosno rad na drugom mjestu rada). Postupak za slučaj da Poslodavac nema poslova na kojima takav radnik može obavljati poslove, propisan je Zakonom o radu i drugim posebnim propisima.

STRES NA RADU ILI U VEZI S RADOM

Članak 47.

Poslodavac je obavezan provoditi prevenciju stresa na radu ili u vezi s radom koji je uzrokovan osobito čimbenicima kao što su sadržaj rada, organizacija rada, radno okruženje, loša komunikacija i međuljudski odnosi, kako bi se svela na najmanju mjeru potreba radnika da svladava poteškoće zbog dugotrajnije izloženosti intenzivnom pritisku te otklonila mogućnost da se umanju radna učinkovitost radnika i pogorša njegovo zdravstveno stanje.

Članak 48.

Ako postoje naznake stresa na radu ili u vezi s radom, Poslodavac je obavezan posebnu pozornost usmjeriti na:

- organizaciju rada i radnih postupaka (radno vrijeme, stupanj samostalnosti, podudarnost između vještine radnika i potreba posla, radno opterećenje i dr.),
- radne uvjete i okolinu (izloženost radnika nasilnom ponašanju, buku, vrućinu, hladnoću, opasne kemikalije i dr.),
- komunikaciju (neizvjesnost o tome što se očekuje od posla, izgledi za očuvanje posla ili nadolazeće promjene i sl.),
- subjektivne čimbenike (emocionalni i društveni pritisci, osjećaj nemoći, osjećaj da nema dovoljno podrške i sl.).

Članak 49.

Radnici imaju obvezu postupati u skladu s uputama Poslodavca za sprječavanje, uklanjanje ili smanjivanje stresa na radu ili u vezi s radom.

Radnici i njihovi predstavnici imaju obvezu surađivati s Voditeljima poslova, ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, povjerenikom radnika radi sprječavanja, uklanjanja ili smanjivanja stresa na radu ili u vezi s radom.

POSTUPANJE U SLUČAJU OZLJEDE NA RADU

Članak 50.

U slučaju nastupa ozljede na radu svaki radnik je dužan postupati sukladno internom Protokolu poslodavca o postupanju u slučaju ozljede na radu, odnosno:

- nakon što se dogodi ozljeda na radu, ozlijeđeni, radnik koji mu je pružio prvu pomoć ili očevidac, dužni su o svemu odmah po nastanku ozljede obavijestiti ravnatelja/pomoćnika ravnatelja centra
- ravnatelj/pomoćnik ravnatelja po saznanju o ozljedi na radu odmah obavještava stručnjaka zaštite na radu
- ukoliko je ozljeda teža (prijelom, amputacija, trovanje, strujni udar i sl.) i zahtjeva hitnu intervenciju liječnika, ozlijeđenog je potrebno odmah prevesti u najbližu zdravstvenu ustanovu ili pozvati hitnu pomoć (tel: 112)

- u slučaju lakših ozljeda, ozlijeđeni je dužan pričekati da se utvrde sve okolnosti štetnog događaja (točan tijek događaja, ispravnost i postojanje zaštitnih naprava, korištenje zaštitne opreme, prisutnost alkohola u organizmu)
- ako je ozljeda teža (fraktura, amputacija, strujni udar, trovanje...), skupna ili smrtna, ravnatelj/pomoćnik ravnatelja mora osigurati mjesto događaja ozljede i ništa ne dirati, mijenjati ili slično
- stručnjak zaštite na radu procijeniti će da li je o ozljedi potrebno obavijestiti inspekciju rada
- ozlijeđena osoba, nakon medicinske obrade, koja je zbog ozljede na bolovanju, odmah se mora javiti stručnjaku zaštite na radu koji će s njom dogovoriti način dostave povijesti bolesti, pisane izjave radnika o okolnostima nastanka ozljede na radu i ostalih informacija potrebnih za popunjavanje obrazaca za prijavu ozljede na radu (OR obrazac)
- stručnjak zaštite na radu, na temelju povijesti bolesti, pisane izjave radnika o okolnostima nastanka ozljede na radu i ostalih informacija popunjava obrazac OR.

PRUŽANJE PRVE POMOĆI I LIJEČNIČKE POMOĆI

Članak 51.

Ozlijeđenim ili naglo oboljelim radnicima i drugim osobama Poslodavac je obavezan organizirati i osigurati pružanje prve pomoći do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijema u zdravstvenu ustanovu te je obavezna omogućiti postupanje javne službe hitne medicinske pomoći.

Članak 52.

Ravnatelj, odnosno ovlaštenik je obavezan osigurati sredstva i opremu za pružanje prve pomoći, koji uvijek moraju biti dostupni, označeni i zaštićeni od neovlaštenog korištenja.

Ormarići moraju biti postavljeni na prikladnim mjestima i uvijek popunjeni.

Za pravovremeno popunjavanje i uredno vođenje ormarića s potrebnim sanitetskim materijalom zadužen je Ovlaštenik.

Članak 53.

Ormarić sa materijalom za pružanje prve pomoći mora sadržavati sanitetski materijal prema važećim propisima.

ZAŠTITA OD POŽARA, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE

Članak 54.

Poslodavac je dužan poduzimati mjere da do požara ne dođe, vodeći računa o tehnološkom procesu rada, tvarima koje se pri radu koriste, načinu rada, skladištenju kao i o veličini objekta. Ako do njega ipak dođe, poslodavac je dužan poduzeti da se opasnosti po sigurnost i zdravlje radnika smanje na najmanju moguću mjeru.

Za slučaj iznenadnog događaja koji može ugroziti sigurnost i zdravlje radnika i osoba na radu (elementarne nepogode, požari, eksplozije i sl.) poslodavac organizira i osigurava evakuaciju i spašavanje.

Evakuacija je organizirano plansko napuštanje radnih prostorija i ostalih prostora u slučaju iznenadnih događaja.

Spašavanje je organizirano izvlačenje osoba iz radnih prostorija ili ostalih prostora u slučaju iznenadnog događaja, kada ih oni sami ne mogu napustiti.

Evakuacija i spašavanje će se u pravilu provoditi evakuacijskim putovima koji su u označeni u Planu evakuacije i spašavanja (u daljnjem tekstu plan).

Ako je neki od tih putova zapriječen ili zbog iznenadnog događaja zakrčen, evakuacija i spašavanje će se provoditi kroz nužni izlaz koji je označen u planu.

U skladu s Planom evakuacije i spašavanja svi putovi i prolazi u objektu moraju biti prohodni i na vidljiv način označeni uputama i strelicama.

S Planom evakuacije i spašavanja moraju biti upoznati svi radnici, a praktična vježba evakuacije i spašavanja provodi se najmanje jednom u dvije godine.

Evakuacijom i spašavanjem rukovodi voditelj evakuacije ili njegov zamjenik, te rukovatelji evakuacije i njihovi zamjenici. Osobama određenim za provođenje evakuacije i spašavanja mora se na raspolaganje staviti potrebna oprema,

ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA UZIMANJA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Članak 55.

U cilju zaštite nepušača od djelovanja »dima duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda za pušenje te para elektroničkih cigareta« zabranjeno je pušenje »duhanskih i srodnih proizvoda, elektroničkih cigareta i biljnih proizvoda za pušenje«, na radnim sastancima i mjestima rada.

Zabranjeno je unošenje i uzimanje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti u radnim i pomoćnim prostorima i prostorijama.

Ako se opravdano posumnja da je radnik pod utjecajem alkohola, ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu i povjerenik radnika organiziraju alkotest.

Ako radnik odbije pristupiti provjeri smatra se da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti

Utvrđi li se alkoholiziranost radnika, ovlaštenik je obavezan udaljiti s mjesta rada radnika koji je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti sve dok je pod njihovim utjecajem.

Ako radnik odbije napustiti mjesto rada, radnika će, po pozivu poslodavca, udaljiti nadležna redarstvena služba.

Članak 56.

Ovlaštenik je nakon konzultacije sa Stručnjakom zaštite na radu i povjerenikom radnika uz odobrenje ravnatelja dužan s radnog mjesta udaljiti radnika koji je pod utjecajem droge ili u stanju duševne poremećenosti, a isti nije u mogućnosti sigurno raditi ili svojim ponašanjem narušava proces rada, kada je takvo stanje očigledno običnim vizualnim opažanjem.

Ovlaštenik ili stručnjak zaštite na radu ne smije provjeravati je li radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti osim alkohola ako mu je radnik predao potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja

ili rehabilitacije od ovisnosti ili u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti te da uzima supstitucijsku terapiju.

U slučaju iz stavka 2. ovog članka Voditelj-ovlaštenik može pokrenuti postupak za ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti tog radnika za obavljanje povjerenih mu poslova. Postupak testiranja na sredstva ovisnosti provodi se u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi.

Članak 57.

Protiv radnika za koje se utvrdi da su pod utjecajem alkohola ili koji nisu željeli pristupiti provjeri da li se nalaze pod tim utjecajem, kao i protiv radnika koji su pod utjecajem droge ili drugih sredstava ovisnosti, Ravnatelj će pokrenuti postupak zbog povrede obveza iz zaštite na radu.

EVIDENCIJE IZ ZAŠTITE NA RADU

Članak 58.

Poslodavac, ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu, povjerenik radnika dužni su voditi i čuvati evidenciju u svom djelokrugu radnih aktivnosti:

- dokumentaciju o izgradnji objekta, instalacija i sl.
- osposobljenosti radnika za rad na siguran način;
- osposobljenosti radnika za pružanje prve pomoći;
- poslovima s posebnim uvjetima rada i radnicima koji su na njih raspoređeni;
- rokovima za ponovnu provjeru sposobnosti radnika na poslovima s posebnim uvjetima rada;
- ispravama koje liječnik specijalist medicine rada izdaje za radnike koji podliježu povremenim zdravstvenim pregledima;
- povremenim pregledima sredstava rada;
- rokovima za ispitivanje radne opreme i radnog okoliša te isprave dobivene nakon tih ispitivanja,
- primjerak usvojenog i potpisanog Pravilnika o zaštiti na radu.

OBVEZE PREMA ORGANIMA INSPEKCIJE RADA

Članak 59.

Ravnatelj ili ovlaštenik ili Stručnjak zaštite na radu ili Povjerenik radnika dužni su inspektoru rada na njegov zahtjev dati sva objašnjenja i podatke koji su mu u obavljanju nadzora potrebni.

Članak 60.

U roku od 8 dana od isteka roka utvrđenog rješenjem inspektora rada, Ravnatelj ili ovlaštenik ili stručnjak zaštite na radu su dužni inspektora rada obavijestiti o izvršenju rješenja ili o razlozima zbog kojih rješenje nije izvršeno.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 61.

Ovaj Pravilnik o zaštiti na radu stupa na snagu danom donošenja.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti dosadašnji Pravilnik o zaštiti na radu Poslodavca.

Članak 62.

Na sva ostala pitanja koja nisu uređena ovim Pravilnikom primjenjuju se odredbe Zakona o zaštiti na radu.

Članak 63.

Ovaj Pravilnik može se mijenjati i dopunjavati samo prema postupku i na način na koji je donesen.

Članak 64.

Ovaj Pravilnik objavljuje se na oglasnoj ploči Centra, a stupa na snagu u roku od 8 dana od dana objave na oglasnoj ploči Centra.

PREDSJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA
Sanda Vrljićak

RAVNATELJICA CENTRA
Tatjana Petrović

Pravilnik je objavljen na oglasnoj ploči Centra dana 24.08.2025. i stupio je na snagu dana 08.09.2025. g.